Shemuel, Week 142: 28:3-10 - Shaul's Panic / Finding an Ov

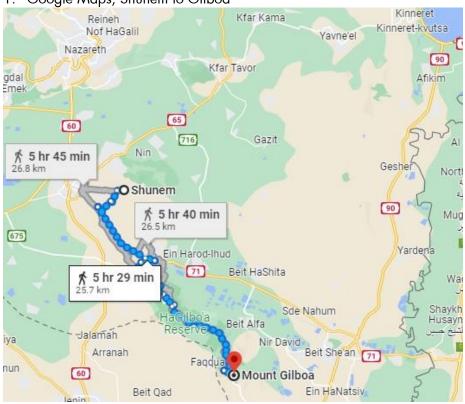
R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Dedicated by Mrs. Janine Nusbaum for the yahrtzeit of Mrs. Yvonne Kuhl, מרת פרומט בת שמואל הלוי

28:3-6 Philistine invasion, Shaul's desperation (continued)

1. Google Maps, Shunem to Gilboa

Guilty? Divrei haYamim I 10:13-14

3. Rashi to Shemuel I 28:6

גם באורים - לפי שהרג נוב עיר הכהנים לא נענה:

"Also of the *urim*" – Because he killed Nov, city of the Kohanim, he was not answered.

4. Abarbanel to Shemuel I 28:3

אחרי שחלה הנבואה על שמואל נתמלא הבית כלו אורה והיו בישראל באמצעותו נביאים הרבה, וכמו שפירשתי בפסוק (ג:כא)... ולכן בימיו היה להקת הנביאים במדרשו בניות ברמה, אבל אחרי מותו נסתלקה ההכנה היא ונעלה השפע הנאצל ממנו. וכאשר בקש שאול דבר ד' לדעת מה יהיה באחרית הזעם במלחמה, הנביאים לא אמרו איה ד' והדבר אין בהם, ותופשי האורים והתומים לא ידעו דבר (עי' ירמי' ב:ח), ואף השואלים בחלומות שהיא מדרגה יותר שפלה מהודעת השכל הפועל נעלמה מהם ההשגה...

When prophecy fell upon Shemuel, the house was filled with light and through this there were many prophets in Israel, as I explained on 3:21... And therefore during his time there was a band of prophets in his study hall in Nayot in Ramah. But after his death this readiness (for prophecy) left, and the influence that flowed from him ascended. And when Shaul sought the word of Gd, to know what would be at the end of the wrath in war, the prophets did not say "Where is Gd" and Gd did not speak with them, and the holders of the *urim v'tummim* did not know how to speak, and even those who inquire in dreams, which is lower than the level of information from the Sechel HaPoel, they had lost that grasp...

5. Abarbanel to Shemuel I 28:7

כתבו המפרשים שכיון שדרש באוב אחרי כן היה כאלו לא דרש בד'. ואני אחשוב שלא הבינו אמתת הכתוב, שהכתוב לא אמר שמת שאול לפי שלא שאל בד' ולא כוון לומר זה, אבל יאמר שמת שאול במעלו אשר מעל בד' על דבר ד' אשר לא שמר, וזהו בגלגל ובמלחמת עמלק, וזכר מגנותו שלא שאל שמב את דבר ד', כי היה ראוי אליו בגלגל קודם שיעלה העולות... וגם כן במלחמת עמלק היה לו לשאול בנביאים בכהן או בחולם חלום האם ראוי לחמול על אגג ועל מיטב הצאן וגו'... ובעת מותו הלך לדרוש באוב ולדרוש מה יהיה, למה אם כן אז בשעת החטא לא עשה כן שלא דרש בד'?

The commentators have written that since he later sought an ov, it was as though he had not sought Hashem. And I think that they did not understand the true meaning of the text. The text did not say that Shaul died because he did not inquire of Hashem, and it did not intend to say this. But it said Shaul died for his trespass against Hashem by not following Hashem's word. This was in Gilgal and the war with Amalek. And it mentioned his disgrace in that he did not inquire of Hashem there, for he should have asked in Gilgal before bringing the burnt offerings... And he also should have asked prophets, a kohen or a dream interpreter in the war with Amalek, whether to spare Agag and the best of the sheep etc..... And when he died he went to seek an ov and investigate what would be. Why then, when sinning, did he not do this, not seeking Hashem?

6. Malbim to Shemuel I 28:6

יש הבדל בין שאלה ובין דרישה, הדרישה הוא שדורש ומבקש את ד' בכל לבו ובתפלה, ואם היה עושה כן היה מעביר הגזירה (עכ"פ לפי שעה) והיה נענה, אבל הוא לא דרש רק שאל דרך שאלה לבד. והמופת לזה מצד הסדר, ששאל תחלה בחלומות, ואח"כ באורים, ואח"כ בנביאים, והיה לו להתחיל לשאול בנביאים שהם שואבים מן המקור, ואחריהם האורים שהוא רק הופעת רוח הקדש, ואחריהם החלומות שהיא מדרגה קלה. וזה מפני שלא הכין לבבו לדרוש את ד' והתחיל בדבר הקל הרחוק מן הקדושה שא"צ הכנה כ"כ.

There is a difference between *she'eilah* and *derishah*. *Derishah* is to seek and inquire of Hashem with his whole heart and with prayer; had he done this, he would have removed the decree (at least temporarily) and he would have been answered. But he was not *doreish*, he only asked, just *she'eilah*. Evidence of this is in the order. First he asked of dreams, then the *urim*, then the prophets. He should have asked of the prophets first; they draw from the source. Then the *urim*, which is only a manifestation of *ruach hakodesh*. And then the dreams, which is of a light level. This was because he did not set his heart to be *doreish* Hashem; he began with the lightest, far from holiness, which didn't need great readiness.

28:7-10 Shaul seeks an Ov

7. IMDB, Bewitched https://m.imdb.com/title/tt0057733/trivia/

The names of Samantha and Endora parallel the Biblical story of the Witch of Endor (I Samuel 28:7). In the passage, Saul seeks a medium (traditionally referred to as a witch) at a place called Endor, bring up the spirit of Samuel.

8. Radak to Shemuel I 28:7

:האמר אמר הכתוב מכשפה לא תחיה: ומצא בנשים יותר מבאנשים לפי שהן קלות הדעת ולטעם הזה אמר הכתוב מכשפה לא תחיה: It said "woman", not man, because such deeds were more common among women than among men, for they are less intellectual. And for this reason the Torah uses the feminine mechashefah.

9. Talmud, Megillah 14b

ויאשיה גופיה היכי שביק ירמיה ומשדר לגבה? אמרי דבי רבי שילא מפני שהנשים רחמניות הן. רבי יוחנן אמר ירמיה לא הוה התם שהלך להחזיר עשרת השרטים...

How could Yoshiyahu abandon Yirmiyahu and send for her? In the yeshiva of Rabbi Shilah they explained: Because women are merciful. Rabbi Yochanan said: Yirmiyahu was away, bringing back the ten tribes...

10. Midrash, Vayikra Rabbah 26:7

"..." ד'...." אצל אוהבה ונשבעת בחיי בעלה, כך שאול שואל באוב וידעוני והיה נשבע לה "חי ד'...." What was Shaul like at that moment? Like a woman who is with her lover and she swears by her husband's life. So Shaul inquired of ov and yidoni and swore to her "By Hashem's Life"...

11. Midrash, Pirkei d'Rabbi Eliezer 33

ָוְהָלַךְ אֶל עֵין דּאֹר אֶל אִשָּׁה צְפַנְיָה, אִמּוֹ שֶׁל אַבְנֵר, וּשְׁאָלָהּ בָּאוֹב...

And he went to En Dor to the woman, Tzefaniah, mother of Avner, and he asked of her for ov...

12. Rabbi David Luria, Commentary to Pirkei d'Rabbi Eliezer 33:72

וי"ל רמז לדבר "צפניה אמו של אבנר (856)" עולה בגימטריא זו "בעלת אוב בעין דור (853)" (כלשון המקרא שם), גם לכן נשארה ולא המיתה שאול מפני שהיתה אמו של אבנר שר צבאו ואשת נר אחי אביו של שאול, ולכן ידעו בה עבדיו שאמרו במדרש שמואל שם ובויקרא רבה ר"פ אמור [כו, ב] שהן אבנר ועמשא, שהיתה אמו של אבנר, (ובוודאי היה אבנר מוחה בידה שלא תתעסק בכך, רק עתה לציווי שאול המלך עשתה), גם לכן האמינה בדברי שאול כי לא יקרה עון בדבר זה כי בנה אבנר שהיה עמו שם הבטיחה על ככה:

13. Midrash, Vayikra Rabbah 26:7

א"ר איבו שנים עשו כשורה: אברהם ושאול. אברהם ויקח את שני נעריו עמו (בראשית כב, ג), ושאול וילך הוא ושני אנשים עמו, זה אבנר ועמשא.

14. Similar escorts

Shemuel I 14:8-12, Shoftim 7:9-15

15. Midrash Tehillim 52:5

.... אמר שלמה "שומר מצוה לא ידע דבר רע" (קהלת ח:ה), זה אבנר ועמשא, שלא הניחו לנגוע בכהנים, שנאמר... Shlomo said, "The one who guards the mitzvah will know no evil" – This is Avner and Amasa, who did not let him touch the kohanim, as it says...

16. Abarbanel to Shemuel I 28:7

ורחוק הוא, שאם היה כן היתה מכירה את שאול, וכ"ש אם היו ב' האנשים הולכים עם שאול עמשא ואבנר כדברי חז"ל.

17. Abarbanel to Shemuel I 28:10

ואמרו (שם שם) ששני האנשים היו עמשא ואבנר. וכבר כתבתי שרחוק הוא, כי איך יצא המלך מן המחנה ולא ישאר אבנר שמה שר הצבא?